

ส่งออกเดือน ก.ค. หดตัวน้อยลง สะท้อนการผ่านจุดต่ำสุดของภาคส่งออกไทย แต่ยังคงจับตาปัจจัยเสี่ยงในระยะข้างหน้า

24 สิงหาคม 2020

Key summary

มูลค่าการส่งออกเดือนกรกฎาคม 2020 หดตัวที่ $-11.4\%YOY$ หดตัวน้อยลงจาก $-23.2\%YOY$ ในเดือนก่อนหน้า สะท้อนถึงการผ่านจุดต่ำสุด (bottomed out) ของภาคการส่งออกไทย และเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่เริ่มปรับดีขึ้นหลังผ่อนคลายมาตรการปิดเมือง

แม้การส่งออกจะมีทิศทางฟื้นตัว แต่ EIC คาดว่าในระยะข้างหน้า การส่งออกยังมีแนวโน้มหดตัวต่อเนื่องจากหลายปัจจัยเสี่ยงกดดัน ได้แก่ 1) การกลับมาระบาดของอีกครั้งของ COVID-19 ในหลายประเทศที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทย 2) สถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างจีนและสหรัฐฯ 3) ความเสี่ยงในการถูกกระทรวงการคลังสหรัฐฯ จัดให้เป็น Currency manipulator หรืออยู่ใน monitoring list และ 4) กระแสการย้ายฐานการผลิตที่เร่งตัวขึ้นในหลายประเทศจากการแพร่ระบาดของ COVID-19

Key points

มูลค่าการส่งออกเดือนกรกฎาคม 2020 หดตัวที่ $-11.4\%YOY$ หดตัวน้อยลงจาก $-23.2\%YOY$ ในเดือนก่อนหน้า สะท้อนถึงการผ่านจุดต่ำสุด (bottomed out) ของหลายประเภทสินค้าการส่งออกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่เริ่มปรับดีขึ้นหลังผ่อนคลายมาตรการปิดเมือง ทั้งนี้หากหักทองคำ การส่งออกในเดือนกรกฎาคมหดตัวสูงขึ้นเล็กน้อยที่ $-14.3\%YOY$ (เทียบกับ -17.3% ในเดือนก่อนหน้า) สำหรับการส่งออกในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2020 ในภาพรวมหดตัว $-7.7\%YOY$ และหากหักทองคำและทองคำ การส่งออกจะหดตัว $-11.1\%YOY$

สินค้าส่งออกสำคัญหดตัวชะลอลงในหลายประเภทสินค้า ขณะที่สินค้าประเภทอาหารขยายตัวต่อเนื่อง (รูปที่ 1)

- การส่งออกรถยนต์และส่วนประกอบยังหดตัวสูงที่ $-30.9\%YOY$ แต่ชะลอลงจาก $-43.2\%YOY$ ในเดือนก่อนหน้า โดยเป็นการหดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 10 ตลาดสำคัญที่หดตัว ได้แก่ จีน ($-36.3\%YOY$) เวียดนาม ($-35.4\%YOY$) และออสเตรเลีย ($-14.0\%YOY$)
- การส่งออกสินค้าเกษตรหดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 ที่ $-15.4\%YOY$ หลังจากหดตัว $-15.8\%YOY$ ในเดือนมิถุนายน สินค้าเกษตรหลักที่ยังคงหดตัวต่อเนื่องได้แก่ ข้าว ($-16.8\%YOY$) ยางพารา ($-54.1\%YOY$) และน้ำตาลทราย ($-42.4\%YOY$) เป็นต้น
- การส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันยังมีการหดตัวสูง จากราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับต่ำและภาวะเศรษฐกิจโลกที่ซบเซา โดยสินค้าประเภทเคมีภัณฑ์และพลาสติกหดตัว $-16.6\%YOY$ ในขณะที่น้ำมันสำเร็จรูปหดตัวสูงถึง $-38.7\%YOY$

- มูลค่าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญอื่น ๆ ยังมีการหดตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อนหน้า แต่หดตัวในอัตราที่ชะลอลง ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า (-6.9%YOY) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (-12.2%YOY) เหล็กและผลิตภัณฑ์ (-22.6%YOY) และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (-13.6%YOY)
- อย่างไรก็ดี สินค้าส่งออกประเภทอาหารและอุตสาหกรรมบางรายการยังขยายตัวต่อเนื่อง อาทิ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (12.1%YOY), อาหารสัตว์เลี้ยง (14.5%YOY), สุกรสแช่เย็นแช่แข็ง (822.5%YOY), ผลิตภัณฑ์ยาง (13.3%YOY) และอุปกรณ์กึ่งตัวนำ (46.8%YOY) เป็นต้น

รูปที่ 1 : แม้การส่งออกรายสินค้าและรายตลาดส่วนใหญ่จะยังคงหดตัว แต่หดตัวในอัตราที่ชะลอลง สะท้อนถึงการผ่านจุดต่ำสุด (bottomed out) ของภาคส่งออกไทย

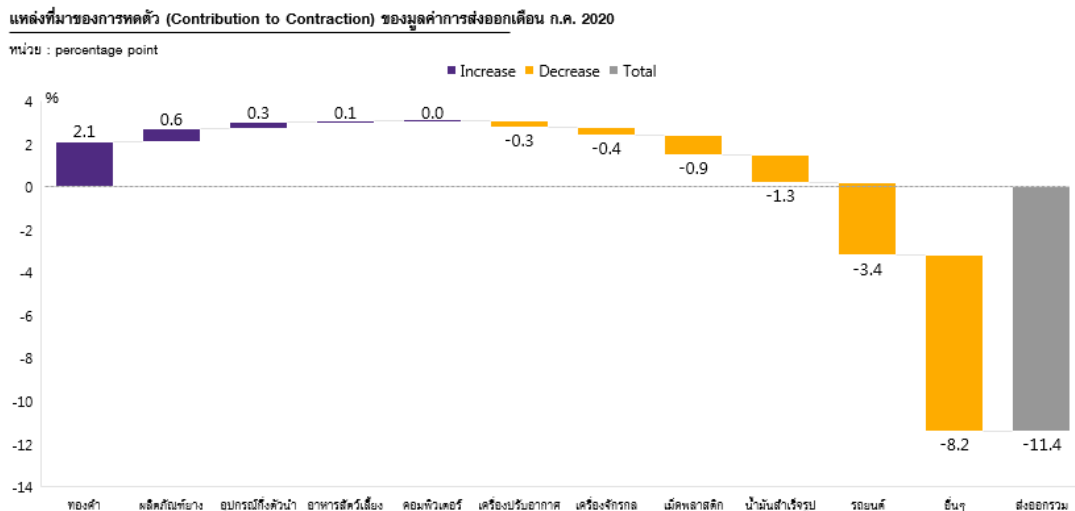
ส่งออกรายสินค้า									
หน่วย: %YOY, (สัดส่วนปี 2019)	2018	2019	2019Q3	2019Q4	2020Q1	2020Q2	Jun-20	Jul-20	YTD
ส่งออกไม่รวมอาวุธ (100%)	8.9%	-3.4%	-0.6%	-4.4%	3.1%	-18.2%	-23.2%	-11.4%	-7.3%
ส่งออกไม่รวมอาวุธและทองคำ (98.9%)	7.7%	-4.7%	-4.6%	-4.1%	-1.3%	-19.8%	-17.3%	-14.3%	-11.1%
รถยนต์ (11.2%)	7.0%	-5.8%	-3.7%	-10.0%	-13.7%	-63.0%	-43.2%	-30.9%	-32.3%
เครื่องใช้ไฟฟ้า (10%)	3.8%	-0.4%	-0.6%	0.3%	-0.9%	-21.8%	-15.2%	-8.9%	-10.8%
สินค้าเกษตร (8.9%)	1.1%	-8.2%	-6.9%	-13.8%	-8.7%	1.1%	-16.8%	-15.4%	-5.4%
เคมีภัณฑ์และพลาสติก (8.8%)	18.6%	-11.8%	-12.4%	-16.7%	-12.1%	-18.4%	-8.6%	-18.6%	-15.8%
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร (7.7%)	7.0%	2.9%	3.7%	10.3%	3.2%	-3.1%	-3.8%	-5.3%	-0.8%
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (7.5%)	8.8%	-7.6%	-9.7%	4.8%	8.8%	-8.8%	4.8%	-0.5%	0.8%
ผลิตภัณฑ์ยาง (4.8%)	7.5%	1.9%	0.9%	3.7%	8.8%	-7.7%	10.5%	13.3%	1.6%
แผงวงจรไฟฟ้า (3.1%)	0.8%	-8.8%	-8.8%	-1.1%	-8.3%	-6.1%	-7.3%	-9.4%	-8.2%
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (3%)	8.3%	-10.8%	-7.2%	-10.0%	-2.8%	-27.4%	-31.8%	-13.8%	-14.7%
สิ่งทอ (2.8%)	8.8%	-3.3%	-2.7%	-3.8%	-5.2%	-28.0%	-18.1%	-22.7%	-17.8%

ส่งออกรายตลาด									
หน่วย: %YOY, (สัดส่วนปี 2019)	2018	2019	2019Q3	2019Q4	2020Q1	2020Q2	Jun-20	Jul-20	YTD
อาเซียน 6 (14.6%)	13.8%	-9.8%	-12.7%	-9.9%	5.7%	-19.7%	-38.8%	-24.8%	-9.7%
จีน (11.9%)	2.7%	-3.8%	2.8%	1.8%	-0.9%	12.1%	12.0%	-2.7%	4.5%
CLMV (11.2%)	18.7%	-8.3%	-18.2%	-8.2%	2.7%	-25.8%	-17.8%	-13.2%	-11.8%
สหรัฐฯ (12.1%)	6.5%	5.0%	7.7%	5.6%	16.9%	1.1%	14.5%	17.8%	9.7%
ญี่ปุ่น (10.1%)	13.0%	-1.7%	2.8%	-6.3%	-5.5%	-13.5%	-21.8%	-17.5%	-10.6%
EU15 (8.7%)	6.1%	-8.8%	-6.8%	-8.3%	-4.8%	-30.8%	-22.7%	-18.0%	-17.1%
ฮ่องกง (4.8%)	1.8%	-8.5%	-6.4%	-1.1%	12.3%	-8.8%	-32.3%	-8.8%	0.0%
ออสเตรเลีย (4.2%)	2.8%	-5.1%	14.0%	-14.9%	-3.3%	-16.1%	-16.7%	-10.4%	-9.8%
ตะวันออกกลาง(3.4%)	-5.1%	-1.8%	3.6%	7.1%	1.7%	-22.0%	-10.4%	-18.4%	-10.6%
อินเดีย (3%)	17.8%	-3.8%	-7.8%	-14.3%	-11.9%	-87.2%	-83.1%	-38.0%	-38.6%

หมายเหตุ : *การส่งออกไปสหรัฐฯ ไม่รวมการส่งกลับอาวุธในปี 2019 และ 2020
ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

รูปที่ 2 : สินค้าสำคัญที่เป็นปัจจัยบวกและลบต่อการส่งออกในเดือน ก.ค. 2020

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

ด้านการส่งออกรายประเทศ การส่งออกไปจีนพลิกกลับมาหดตัวเช่นเดียวกับตลาดส่งออกสำคัญอื่น ๆ ขณะที่การส่งออกไปสหรัฐฯ ยังคงขยายตัว

- การส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ ขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 ที่ 17.8%YOY หลังจากขยายตัว 14.5%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัว ได้แก่ คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล, อุปกรณ์กึ่งตัวนำ และผลิตภัณฑ์ยาง
- การส่งออกไปจีนพลิกกลับมาหดตัวที่ -2.7%YOY หลังจากขยายตัว 12.0%YOY ในเดือนมิถุนายน โดยเป็นผลจากน้ำท่วมในบางมณฑลของจีนและมาตรการปิดเมืองบางส่วนที่นำกลับมาใช้ โดยสินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ เม็ดพลาสติก ยางพารา และรถยนต์และส่วนประกอบ เป็นต้น
- การส่งออกไปญี่ปุ่นหดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 ที่ -17.5%YOY หลังจากหดตัว -21.6%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าสำคัญที่หดตัว ได้แก่ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และแผงวงจรไฟฟ้า
- การส่งออกไปตลาดอาเซียน 5 หดตัวชะลอลงอยู่ที่ -24.6%YOY หลังจากหดตัวอยู่ที่ -38.8%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าหลักที่หดตัวคือ น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์และส่วนประกอบ และเคมีภัณฑ์
- การส่งออกไปสหภาพยุโรป 15 หดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 5 ที่ -16.0%YOY หลังจากหดตัวที่ -22.7%YOY ในเดือนมิถุนายน สินค้าสำคัญที่หดตัว อาทิ รถยนต์และส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และเครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ
- การส่งออกไปตลาด CLMV หดตัวชะลอลงเล็กน้อยที่ -13.2%YOY หลังจากหดตัวที่ -17.8%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าที่หดตัว ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป เม็ดพลาสติก และเครื่องดื่ม
- การส่งออกไปตลาดตะวันออกกลางหดตัวเร่งขึ้นที่ -16.4%YOY หลังจากหดตัว -10.4%YOY ในเดือนก่อนหน้า โดยสินค้าหลักที่หดตัวคือ รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยางและอัญมณีและเครื่องประดับ

ด้านมูลค่าการนำเข้าหดตัวเร่งขึ้นอยู่ที่ -26.4%YOY โดยเป็นผลจากการลดลงของการนำเข้าในทุกหมวดสำคัญ ได้แก่ สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป (-24.1) หมวดสินค้าเชื้อเพลิง (-37.3%YOY) สินค้าทุน (-25.1%YOY) สินค้าอุปโภคบริโภค (-9.7%YOY) และยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง (-49.8%YOY) โดยจากการหดตัวที่เร่งขึ้นของมูลค่าการนำเข้า ทำให้ดุลการค้าในเดือนกรกฎาคมเพิ่มขึ้นเป็น 3.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2020 มูลค่าการนำเข้าหดตัว -14.7%YOY และดุลการค้าเกินดุล 1.4 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

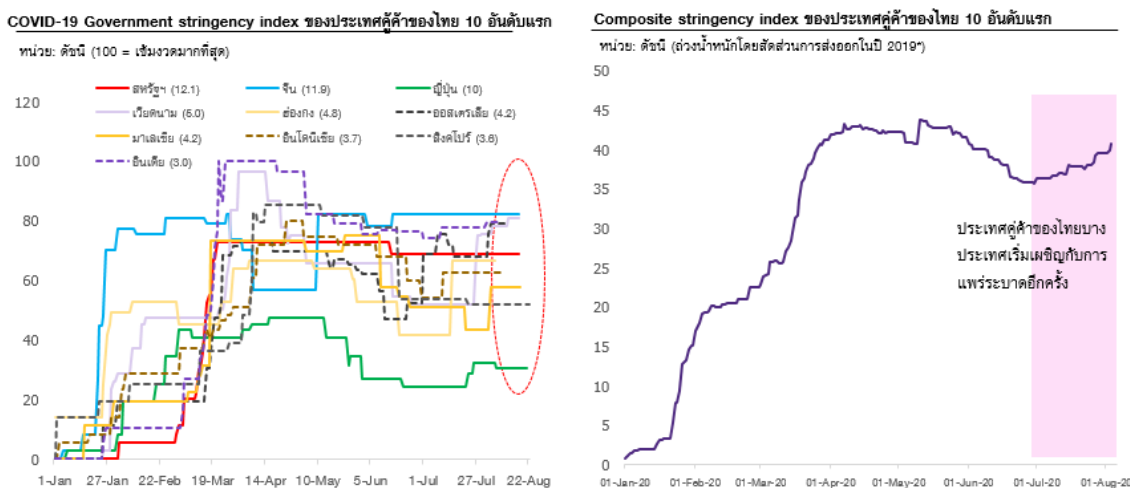
■ Implication

มูลค่าส่งออกไทยผ่านจุดต่ำสุดตามคาด โดย EIC ยังคงประมาณการส่งออกของปี 2020 ที่ -10.4% ขณะที่ในระยะข้างหน้า ยังมีหลายปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตาม โดยหากหักทองคำ การส่งออกจะหดตัวน้อยลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 หลังจากผ่านจุดต่ำสุดในเดือนพฤษภาคมซึ่งหดตัวสูงถึง -27.8%YOY สะท้อนแนวโน้มที่ดีขึ้นของภาคส่งออก อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่เหลือของปี ยังคาดว่าภาคส่งออกยังคงหดตัวต่อเนื่องจากหลายปัจจัยเสี่ยงกดดัน ได้แก่

- 1) การกลับมาระบาดของอีกครั้งของ COVID-19 ในหลายประเทศที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทย โดยในช่วงหลังการกลับมาระบาดของอีกระลอกทำให้หลายประเทศต้องกลับมาใช้มาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวดมากขึ้น ซึ่งหากพิจารณาความเข้มงวดของมาตรการควบคุมโรค (government stringency index) ในประเทศที่เป็นตลาดส่งออกหลักของไทย (รูปที่ 3)
- 3) พบว่าหลายประเทศ อาทิ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย อินเดีย และเวียดนาม เริ่มกลับมาใช้มาตรการที่เข้มงวดมากขึ้นในช่วง

หลัง และหากคำนวณดัชนีความเข้มงวดของมาตรการควบคุมโรคที่ถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนการส่งออกของไทยไปยังประเทศคู่ค้าหลัก 10 ประเทศข้างต้น พบว่าค่าดัชนีเริ่มปรับสูงขึ้น สะท้อนว่าภาคเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าอาจประสบภาวะชะลอตัวของการฟื้นตัว (stalling economic recovery) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของภาคส่งออกไทยในระยะถัดไป

รูปที่ 3 : ประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยบางประเทศเผชิญกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 อีกครั้ง จนทำให้เกิดการชะลอการเปิดเมือง ซึ่งเป็นอีกปัจจัยที่อาจชะลอการฟื้นตัวของภาคการส่งออกไทย

หมายเหตุ : *สัดส่วนการส่งออกหักการส่งกลับอาวูไปสหรัฐฯ
ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Oxford

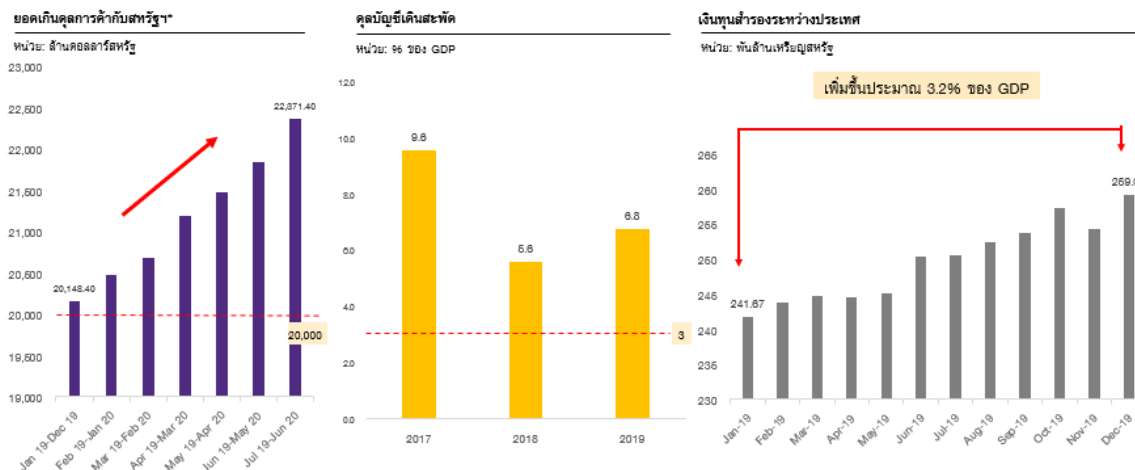
2) สถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างจีนและสหรัฐฯ โดยล่าสุด นอกจากปัญหาด้านสงครามการค้าและปัญหาด้านการกีดกันบริษัทเทคโนโลยีจากจีนในตลาดสหรัฐฯ แล้ว ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ยังได้มีการลงนามบังคับใช้กฎหมายคว่ำบาตรจีน และเพิกถอนสถานะพิเศษฮ่องกง (ยกเลิกสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน รวมถึงยกเลิกการยกเว้นสิทธิภาษีเดินเรือกับฮ่องกง) ซึ่งทำให้สถานการณ์ระหว่างสองประเทศเลวร้ายมากขึ้น โดยในระยะข้างหน้า เป็นไปได้ว่าทั้งสองประเทศอาจใช้มาตรการที่สร้างความตึงเครียดระหว่างกันเพิ่มเติมที่อาจส่งผลกระทบต่อภาวะการค้าโลกในที่สุด

3) ความเสี่ยงในการถูกขึ้นบัญชีเป็นประเทศที่บิดเบือนค่าเงิน (Currency manipulator) โดยจากข้อมูลปี 2019 พบว่าไทยเข้าเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อที่สหรัฐฯ กำหนดไว้ โดยรายละเอียดของเกณฑ์ต่าง ๆ มีดังนี้ (รูปที่ 4)

- มีการค้าเกินดุลกับสหรัฐฯ มากกว่า 2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โดยในช่วงปี 2019 ไทยมีการค้าเกินดุลกับสหรัฐฯ 20,148.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเกินเกณฑ์ที่สหรัฐฯ ได้กำหนดไว้ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยจากข้อมูลล่าสุดในเดือนมิถุนายน 2020 จาก U.S Census Bureau ยอดการค้าเกินดุลในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นเป็น 22,371.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- มีการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดมากกว่า 3% ของ GDP ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ในปี 2019 ไทยเกินดุลบัญชีเดินสะพัด 6.8% ของ GDP และจากข้อมูลย้อนหลัง ยอดเกินดุลของไทยใน 2 ปีก่อนหน้าก็สูงกว่า 3% ของ GDP ทั้งสิ้น
- มูลค่าเงินทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นต่อเนื่องมากกว่า 2% ของ GDP จากข้อมูลในปี 2019 เงินทุนสำรองระหว่างประเทศในเดือนธันวาคมเพิ่มขึ้นจากเดือนมกราคม 1.73 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็น 3.2% ของ GDP

ทั้งนี้หากไทยถูกสหรัฐฯ ประกาศเป็นประเทศ currency manipulator หรือ อยู่ในรายชื่อประเทศที่ต้องเฝ้าติดตาม (monitoring list) อาจทำให้สหรัฐฯ ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าเพิ่มเติมกับสินค้าส่งออกของไทยได้

รูปที่ 4 : ไทยเข้าเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อของกระทรวงการคลังสหรัฐฯ ทำให้ไทยมีความเสี่ยงที่จะถูกจัดให้เป็น Currency Manipulator หรืออย่างน้อยอยู่ใน monitoring list

หมายเหตุ : *ยอดเกินดุลการค้าจาก U.S. Census bureau

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูล U.S. Census bureau, CEIC, และ ธปท.

4) กระแสการย้ายฐานการผลิต (Reshoring of Supply Chains) และ ภูมิภาคากาภิวัฒน์ (Regionalization) ที่เร่งตัวขึ้นในหลายประเทศทั่วโลกจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 จากการที่มาตรการปิดเมืองในหลายประเทศทั่วโลกทำให้การดำเนินงานของบริษัทจำนวนมากหยุดชะงักปิดกิจการชั่วคราวหรือถาวรจากทั้งด้านอุปสงค์ที่ซบเซาตามภาวะเศรษฐกิจโลกและปัญหา supply chain disruption ด้วยเหตุนี้ หลายประเทศจึงมีแนวโน้มหันมาพึ่งพาการผลิตในประเทศมากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว หรือกระจายการผลิตไปยังประเทศใกล้เคียง ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานของการส่งออกไทยได้

บทวิเคราะห์โดย... <https://www.sceic.com/th/detail/product/7009>

ผู้เขียนบทวิเคราะห์ : ดร. กำพล อติเรกสมบัติ (kampon.adireksombat@scb.co.th)
ผู้อำนวยการอาวุโส และหัวหน้าฝ่ายวิจัยด้านเศรษฐกิจและตลาดการเงิน

พนันดร อรุณนิรมาน (panundorn.aruneeniramarn@scb.co.th)
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

พิมพ์ชนก โสว (phimchanok.hou@scb.co.th)
นักวิเคราะห์

Economic Intelligence Center (EIC)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

EIC Online: www.scbeic.com

